

Det er mye fint på gang i den norske avdelingen av kammermusikken.

FOTO: PETER ADAMIK BERLIN

Finstilt foredrag

ALBUM: 1B1 er et Stavanger-basert ensemble som langt på vei er utviklet av fiolinisten Jan Bjøranger. I den seinere tid sågar utviklet langt videre, med fast nedslag på prestisjefylte spillesteder i New York – ikke minst takket være rause bidrag fra Talent-Norge, den nye, offisielle honningkrukka for ung talent med satsingsvilje.

Men penger alene skaper aldri stor kunst. Det skal være en drivkraft til stede, sentralt, og for 1B1's vedkommende heter den så absolutt Jan Bjøranger – i tillegg til innsatsviljen hos de unge musikerne i kammerensemblet. Uten den – ingen musikk.

De har gitt ut album før, men med dette Simax-albumet satses det åpenbart stort, kanskje i tandem med utenlandssatsingen.

To standardverker for besetningen har de plottet inn. På det ene, Haydns Cellokonsert i C-dur, har de fått med seg selveste Clemens Hagen (cellisten i Hagen-kvartetten). Og så klemmer de til med Mozarts «Sinfonia Concertante» i tillegg, der Lars Anders Tomter tar bratsjstemmen og Bjøranger sjøl tar sin fiolin fatt.

Det låter profet og sikkert, strykerklagen er tett og fin. Solisten løfter – selvsagt – sluttresultatet, de er fine musikere alle tre.

LIKEVEL SAVNER jeg den ekstra lille motivasjonen for akkurat valget av disse to gjengangerverken. Skal en gi noe ut på fonogram-fronten, må det være fordi vi fornemmer en spesiell grunn, noe bestemt musikerne vil si med valget. Den dimensjonen leter jeg forgjeves etter, midt i all velklagen.

CHRISTIAN IHLE Hadland er en bemerkelsesverdig pianist. En ting er at han rår over et utrolig stort repertoar. Men han rår også over noe helt annet, en sjeldent finstilt tonedannelse. Han kan få klaveret til å synge, på en måte som gjør at vi må minne oss på at det tross alt dreier seg om et slagverksinstrument.

De kvaliteten rendyrker han i Haydn-Sonaten i e-moll og ikke minst i klaverstykkene av Brahms, op. 119, noe av det mest sublime som er skrevet for instrumentet. Det hører vi med en gang, når Hadland spiller.

MEN SA velger han å presentere Alexander Borodins «Petite Suite pour piano». Det

1B1: Clemens Hagen, Jan Bjøranger, Lars Anders Tomter

J. Haydn: «Cellokonsert i C-dur»/W.A. Mozart: «Sinfonia Concertante» (Simax)

Flott satsing.

Christian Ihle Hadland, klaver

Verker av Haydn, Brahms, Borodin, Glinka og Schubert (Simax)

Subtilt anslagskunst.

Trondheimsolistene

«Reflections» (Britten, Vaughan Williams, Stravinsky) (2L)

I særklasse.

gjør han også utsøkt, men det er grenser for hva man kan få ut av denne i bunn og grunn veldreide salongmusikken. En slik downperiode trekker helheten ned. Men man kunne jo også si at det bidrar til å måle opp distansen til Hadland på sitt aller mest finstilte.

Og så var det Trondheimsolistene, for anledningen ledet av Geir Inge Lotsberg i tillegg til sin faste kunstneriske leder, Øyvind Gimse. Frank-Bridge-variasjonene til Britten åpner, før vi via Vaughan Williams Tallis-fantasi ender med Stravinskjs «Apollon Musagètes».

DET ER EN produksjon man kunne si mye om, ikke minst Morten Lindbergs lydproduksjon som er suveren. Men det mest slående for denne lytter var at dette er en utgivelse som rydder unna all tvil om at det ikke finnes noe bedre kammerorkester i Norge. Ingen over, men kanskje noen ved siden – av og til!

STÅLE WIKSHÅLAND

swi@dagbladet.no

KLASSISK

DEBATT

D FORSVARET

DEBATT PÅ VILLSPOR

► Vi må ikke lukke øynene for de sikkerhetspolitiske utfordringene vi står overfor.

D HOVEDINNLEGG

ØYSTEIN BØ
Statssekretær,
Forsvarsdepartementet

I en kommentar i Dagbladet 6. august skriver John O. Egeland at «regjeringen vil investere i et offensivt forsvar som endrer sikkerhetspolitikken og gjør Norge mer avhengig av Nato». Egeland avslutter med å antyde at veien framover er «et mer nasjonalt og defensivt forsvar». Her er dessverre Egeland på ville veier.

LA OSS se dette i et forenklet historisk perspektiv. Norge vurderte en rekke allianser i tiden fram mot 2. verdenskrig, men valgte til slutt å stå alene. «Forutseende utenrikspolitikk» og nasjonalt forsvar skulle holde oss utenfor konflikten. Fasiten så vi 9. april 1940. Den ble dessverre en annen. Det var derfor i opplyst egeninteresse at Norge ble med og opprettet Nato i 1949. Vi kunne ikke ta sjansen på å stå alene en gang til.

DEN SJANSEN kan vi heller ikke ta i dag. Trusselbildet er mer sammensatt og ustabil enn det har vært på lang tid. I ei tid da vi trenger mer sikkerhetspolitisk samarbeid, vil altså Egeland at vi skal ha mindre. Norge er ikke ferd med å bli «mer avhengig av Nato». Vi opprettholder den innretningen forsvar av Norge er bygd på. Det er den samlede effekten av det norske Forsvaret og vårt medlemskap i Nato som gir oss troverdig forsvarsevne. Dette har vært bærebjellene i norsk sikkerhetspolitikk siden 1949 og videreføres i langtidsplanen.

DET ER ikke noe motsetningsforhold mellom hva som styrker vår egen forsvarsevne, og hva Nato trenger. Egeland

er kritisk til satsingen på overvåkings- og etterretningsskapasitet. Det han ikke ser er at rasjonelle og rettidige nasjonale beslutninger i en krise må bygge på nettopp den situasjonsforståelsen disse kapasitetene skaffer oss.

EGELAND begår samme kardinalfeil som mange andre kritikere av den nye langtidsplanen. Det blir helt feil når Forsvaret deles opp i biter og hver bit analyseres og veies for seg. Det er den samlede og balanserte effekten av komponentene som er avgjørende, ikke den enkelte komponent hver for seg.

Det er heller ikke slik at regjeringen «neglisjerer Hæren». I planen styrkes Grensevakt med et nytt jegerkompani og Hærens operative evne øker som følge av mer øving og trening, samt midler til sårt tiltrengt vedlikehold av materiell. Med andre ord: Hæren styrkes i forhold til inneværende langtidsplan.

ET MODERNE og relevant landforsvar, som best mulig bidrar til vår samlede forsvarsevne, er avgjørende for vår evne til å forsvare landet. Regjeringen har derfor besluttet å gjennomføre en særlig gjennomgang av landmakten. Samtidig har vi i langtidsplanen satt av midler til store investeringer i Hæren, i påvente av utfallet av landmaktstudien.

REGJERINGEN har lagt stor vekt på den åpen debatt omkring den nye langtidsplanen, som gir Forsvaret et historisk løft. Jeg forstår at det finnes ulike syn på innretningen av forsvarsstrukturen. Likevel blir jeg bekymret når jeg leser at Egeland, og andre, trekker inn avleggs og foreldet tankegods om Norge som en slags sikkerhetspolitisk utenforasjon. Dette er i beste fall feilslått og en avsporing av en viktig forsvarsdebatt. Vi trenger et forsvar som kan trygge landet vårt. Da må vi ikke lukke øynene for de sikkerhetspolitiske utfordringene vi står overfor.

«DET ER DEN SAMLEDE EFFEKTEN AV FORSVARET OG VÅRT MEDLEMSKAP I NATO SOM GIR OSS TROVERDIG FORSVARSEVNE.»